

Kamu Kurumlarına Dair Güvenin Cinsiyeti

Yazarlar: Daniela Kızıldağ, Sena Akkoç, & Ceylan Engin

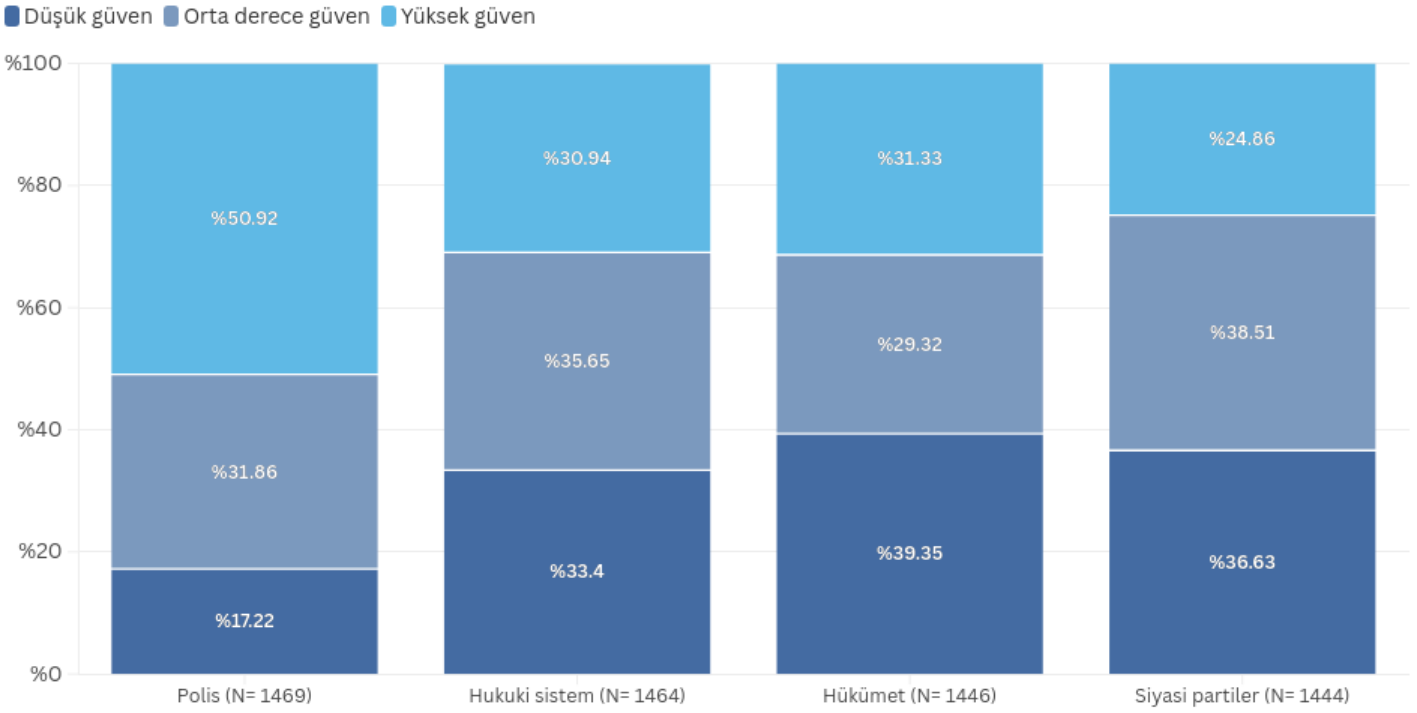
Fon kaynağı: 21B08SUP2 kodlu projemiz BÜ Bilimsel Araştırma Projeleri tarafından desteklenmiştir.

Bu rapor, Türkiye COVID-19 Değerler Araştırması (TCVS) anketini kullanarak Türkiye'de kamu kurumlarına duyulan güven düzeyini ve güven düzeyinin cinsiyete göre nasıl farklılaştığını incelemektedir. TCVS, 2022 yılında 1500 katılımcı ile yüz yüze gerçekleştirilmiştir.

Figür 1, kamu kurumlarına duyulan güven düzeyinin dağılımını göstermektedir. Kişilerin kurumlara olan güveni, 0'ın "Kesinlikle güvenmiyorum", 10'un "Kesinlikle güveniyorum" anlamına geldiği 11'li bir ölçekte ölçülmüştür. Bu ölçekte, 0-3 arası yanıtlar 'düşük güven', 4-6 arası yanıtlar 'orta derece güven' ve 7-10 arası yanıtlar 'yüksek güven' anlamına gelmektedir.

Listelenen kamu kurumları arasında polis, en çok güvenilen kurumdur. Katılımcıların %50,79'u polise yüksek güven duyarken bu oran hukuk sistemi için %30,94, hükümet için %31,33, siyasi partiler için ise %24,94 seviyelerine düşmektedir. Hükümete düşük güven belirtenlerin oranı %39,18 iken polise güvenmeyenlerin oranı %17,27 ile tüm kamu kurumları arasında en düşük orana sahiptir.

Figür 1. Kamu kurumlarına güven

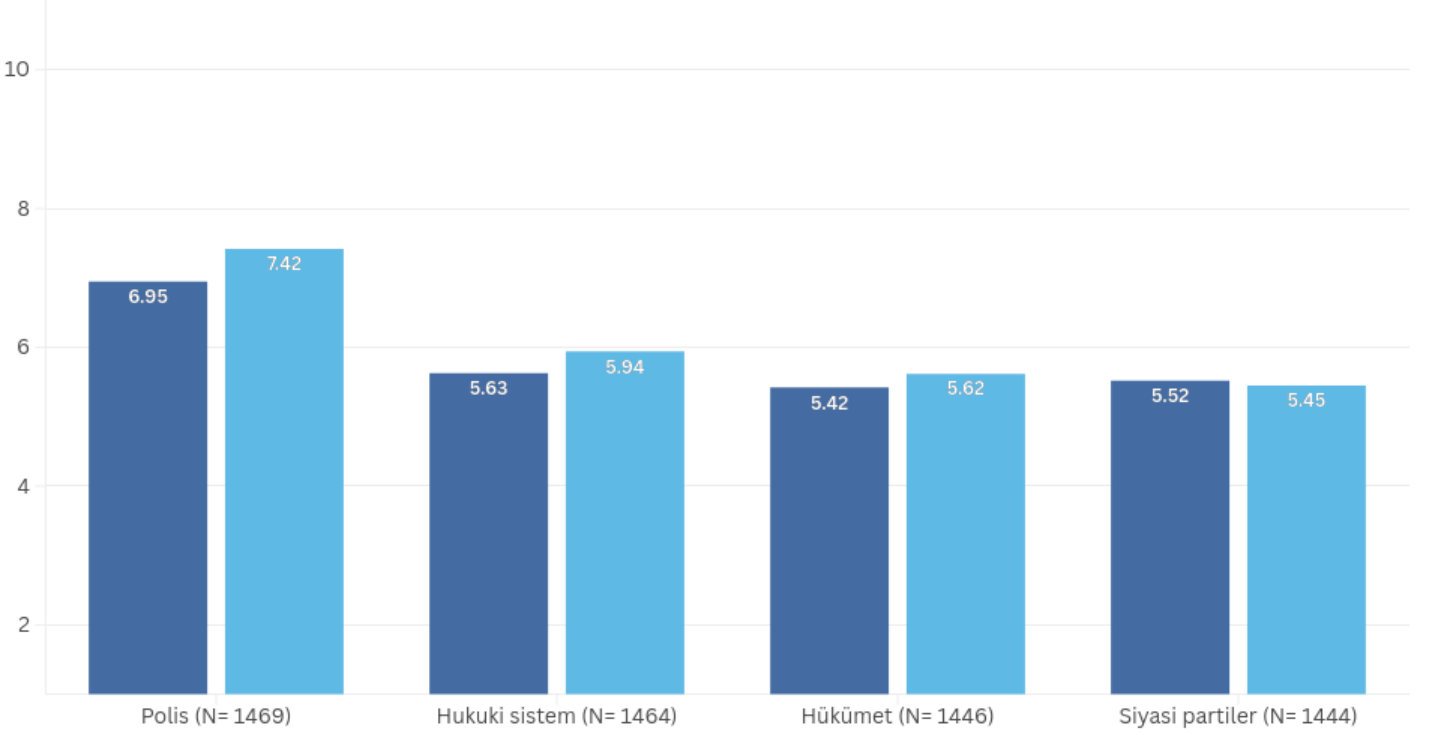
Source: TCVS, 2022

The figure presents distributions of trust levels per public institutions measured through a 11-point scale where “1” represents “No trust at all” and “11” represents “Complete trust”. A 1-4 response corresponds to 'low or no trust'; a 5-7 response to 'moderate trust'; and a 8-11 response to 'high or moderately high trust'.

Figür 2, kamu kurumlarına göre güven düzeylerinin cinsiyete göre ortalamalarını göstermektedir. Kadınlar, siyasi partiler hariç tüm kamu kurumlarına biraz daha fazla güven duymaktadır. Ancak cinsiyetler arasındaki fark yalnızca polise duyulan güven için anlamlıdır. Bu durum, kadınların ve erkeklerin polisle etkileşiminin sıklığına ve etkileşim kurma nedenlerinin farklı olmasından kaynaklanabilir.

Figür 2. Kamu kurumlarına ortalama güvenin cinsiyete göre dağılımı

■ Men ■ Women

Source: TCVS, 2022

Türkiye’de kamu kurumları arasından polis ve yargı sistemine duyulan güvenin siyasi partilere ve ulusal hükümete kıyasla daha yüksek olması, OECD ülkelerindeki (2024) güven seviyeleriyle benzerlik göstermektedir. Kamu kurumlarına yönelik belirli düzeydeki şüphecilik demokratik değerlerin ayrılmaz bir parçasıdır. Ancak kamu kurumlarına duyulan güven, sıklıkla demokrasilerin ne kadar iyi işlediğinin ve kamu yönetimlerinin ne kadar iyi performans gösterdiğinin bir göstergesi olarak kullanılır. Bu nedenle demokratik kurumların meşruiyetini sağlamak için güveni artırmaya yönelik çalışmalara öncelik verilmelidir.

Sociology Data Lab (SDL)
Boğaziçi Üniversitesi
socdatalab@bogazici.edu.tr

Referanslar: OECD (2024), *OECD Survey on Drivers of Trust in Public Institutions – 2024 Results: Building Trust in a Complex Policy Environment*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/9a20554b-en>.